

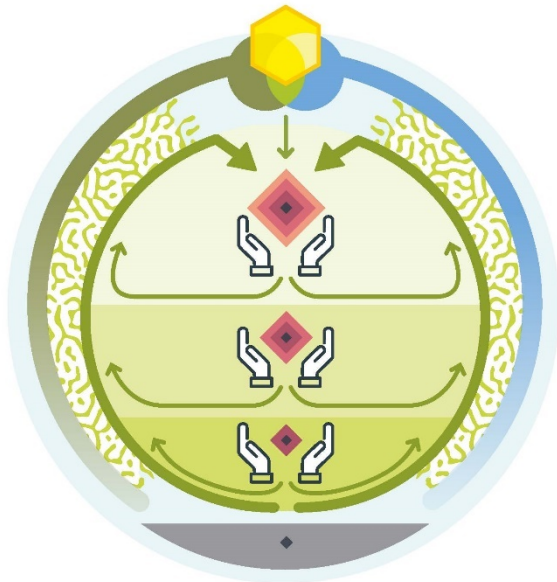
Kiertotalouden liiketoimintaa kestävästi – sitoutuneet yritykset ja toimivat ekosysteemit

Kestävä kiertotalous tarkoittaa luonnonvarojen käytön vähentämistä, materiaali-, energia- ja ravinnekiertojen sulkemista sekä sitä, että tuotteiden, materiaalien ja resurssien arvo säilyy taloudessa mahdollisimman kauan. Kaikki kiertotalouden nimissä tehtävä liiketoiminta ei kuitenkaan ole laajemmasta näkökulmasta katsottuna kestävää. Kestävässä kiertotaloudessa toimintaa tarkastellaan yritysten, kaupunkien ja muiden organisaatioiden sekä kansalaisten toiminnassa ja sen edistäminen vaatii laajaa yhteistyötä yhteiskunnan eri tasoilla. Kestävä kiertotalous huomioi niin taloudelliset, ekologiset kuin sosiaaliset seikat.

Tavoitteenamme on, että kaikkea kiertotalouden liiketoimintaa toteutetaan Suomessa kestävällä tavalla. Jotta tämä muutos toteutuisi, ymmärryksen kestävästä kiertotaloudesta tulisi lisääntyä. Tuotamme tukea ja tietoa julkiselle sekä yksityiselle sektorille, kuten kaupungeille, ministeriöille, yrityksille sekä liitoille.

Kasvatamme ymmärrystä kestävästä kiertotaloudesta tutkimushaastattelujen, työpajojen ja tapahtumien kautta

Kiertotalouden kestävyttä pidetään itsestään selvänä, vaikka se ei näin välttämättä ole. On tärkeää kasvattaa tietoisuutta siitä, mitä tarkoitetaan kestävällä kiertotaloudella ja sen mukaisella liiketoiminnalla. Olemmekin määritelleet käsitteen kestävä kiertotalous, joka on julkaistu [nettisivuillamme](#). Olemme nostaneet aiheen keskusteluun, ja yhteinen käsite tarjoaa pohjan tälle keskustelulle.



Kuva 1: Kuvitus kestävästä kiertotaloudesta. Kuva: Jani Ikonen

Erilaisten kiertotaloustyöpajojen ja -tapahtumien järjestäminen ja niihin osallistuminen ovat keskeisiä vuoropuhelun ja vaikuttamisen keinoja osana tutkimushankettamme. Myös asiantuntijaesiintymiset vahvistavat tunnettuuttamme. Kiertotalousaihetta olemme voineet tuoda esille esimerkiksi yrityksille paitsi esiintymisten myös tutkimushaastattelujemme kautta.

Koulutukset, kuten Tampereen yliopiston Kiertotalouden asiantuntija -koulutus, ovat yksi keino lisätä ymmärrystä kiertotaloudesta ja kestävästä kiertotaloudesta esimerkiksi ammattilaisille. Kiertotaloutta

käsittelevää sisältöä on lisätty myös Tampereen yliopiston vastuullisen liiketoiminnan opintoihin. Lisäksi tutkijoiden asiantuntijapuheenvuorot niin yritysten hallitusammattilaisille kuin EMBA- ja JOKO-kurssilaisille sekä yliopisto-opiskelijoille vahvistavat vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta monella eri tasolla.

Olemme tarjonneet vuorovaikutuskoulutusta myös hankkeemme tutkijoille, jotka välittävät viestiä kestävästä kiertotaloudesta eteenpäin. Niin hankkeen kuin myös yksittäisten tutkijoiden läsnäolo sosiaalisessa mediassa (Twitter ja Instagram) on tärkeä yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja keskustelun avaajan väline. Seuraamme myös aktiivisesti, mitä mediassa kirjoitetaan kestävästä kiertotaloudesta, jotta voimme olla mukana mediassa laajemmin käytävässä keskustelussa.

Olemme keränneet tutkimusaineistoa erityisesti haastattelujen avulla. Olemme haastatelleet kiertotalouden asiantuntijoita monenlaisista organisaatioista. Haastatellut kiertotalousyritysten edustajat on valittu niin, että eri kokoiset yritykset aina startup-yrityksistä suuryrityksiin tulisivat edustetuksi. Lisäksi olemme tehneet haastatteluja julkissektorin toimijoiden keskuudessa, kuten ministeriöissä, keskusjärjestöissä, kunnissa ja maakuntaliitoissa. Näiden aineistojen pohjalta on jo valmistunut lukuisia konferenssijulkaisuja ja opinnäytetöitä. Tieteellisten julkaisujen kirjoittaminen on myös täydessä vauhdissa, ja tutkijamme ovat päässeet koordinoimaan aiheeseen liittyviä erikoisnumeroita kansainvälisissä julkaisuissa (esim. Sustainability, IJOM, EJM).

Tilaisuuksia ja tapahtumia:

Kaupunkien kestävä muutos - urbaani kiertotalousyhteistyön seminaari (3.9.2019)

Kaupunkien kestävä muutos - urbaani kiertotalousyhteistyö workshop (4.9.2019)

[European Days for Sustainable Circular Economy -konferenssi \(30.9.–1.10.2019\)](#)

[CICAT2025-vuosiseminaari 2019: Systeeminen muutos ja siilot ylittävä yhteistyö \(12.12.2019\)](#)

Responsible Business Research Seminar (11.3.–12.3.2020)

[Panel discussion on Sustainable Circular Economy \(12.3.2020\)](#)

NN Investment Partners Summer School (08/2020)

[CICAT2025-vuosiseminaari 2020: Lähde mukaan kiertotalousjuhlaan! \(25.9.2020\)](#)

Association for Business Schools Annual Colloquium (24.–25.11.2020)

Kestävä kiertotalous kiinnostaa

Kestävä kiertotalous kiinnostaa selvästi eri sidosryhmiämme, ja olemme saaneet luotua vuorovaikutussuhteita, joista on hyötyä molemmille. Hankkeemme tunnettuus näkyy esimerkiksi siinä, että eduskunnan tulevaisuusvaliokunta pyysi asiantuntijalausuntoa Kilpailukyky, tuottavuus ja jalostusarvon nosto Euroopan vihreässä siirtymässä -teemaan.

Sidosryhmille tehtyjen haastattelujen keskeinen tulos osoittaa sen, että sidosryhmillä on kaikilla tasoilla vahva intressi edistää kiertotaloutta ja kestävyystavoitteet nähdään kiertotalouteen kietoutuvana asiana. Tutkimustulos vahvistaa sitä, että kiertotaloutta tulee toteuttaa kestävästi. Haastattelut ovat havahduttaneet huomaamaan, että monet startup -yritykset on perustettu henkilökohtaisten arvojen pohjalle. Lisäksi arvot ohjaavat myös isompien yritysten toimintaa.

Eri tutkimusalojen yhteistyö on lisääntynyt Itä-Suomen yliopiston MECES-tutkimusryhmän (Minerals, Energy, and Circular Economy in Sustainability Transitions) kautta. Sustainable Transition MECES -työpajassa onnistuttiin lisäämään monitieteistä ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä kiertotalouden sekä laajemmin kestävänsä transition edistämiseksi Suomessa. Turun yliopistolla on kestävänsä kehityksen tutkijoiden välinen yhteistyö lisääntynyt vuoden 2019 jälkeen ja Turun kauppakorkeakoululla on perustettu "Responsible Business" -tutkija- ja opettajaverkosto.

Ymmärrys kestävästä liiketoiminnasta on lisääntynyt dialogin kautta. Ymmärryksestä pitää seuraavaksi edetä tekoihin. Meidän pitää kehittyä edelleen keskustelun avaamisessa ja synnyttää uusia tukimuotoja kiertotalouteen siirtyville yrityksille.

Korona on tuonut omat haasteensa, koska eri tilaisuuksissa ei enää synny spontaaneja keskusteluja. Haastattelut on toteutettu etähaastatteluina, jotka pääasiassa ovat onnistuneet oikein hyvin. Korona-aika on myös lisännyt selvästi yritysten kiireitä, sillä haastatteluista on kieltäytytty aiempaa useammin. Toisaalta tilanne on tuonut mahdollisuuden siihen, että monipaikallisen konsortion seminaareihin on ollut helpompi osallistua etänä.

Vaikuttamisen paikkoja on tullut eteen enemmän kuin alussa ajateltiin, sillä hankkeen tunnettuuden kasvun myötä meiltä on pyydetty enemmän kommentteja ja näkökulmia. Tutkimuskonsortiomme tuleva painopiste korostaa kahden viimeisen vuoden aikana tehtyä yhteiskunnallista vuorovaikutusta. Vuoden 2021 aikana jalostamme sitä kollektiivista osaamista, joka meille on hankkeessa tehdyssä tutkimuksessa syntynyt, ja vahvistamme entisestään vuorovaikutusta. Yrityksille suunnattujen webinaarien suunnittelu on aloitettu. Olemme jo nyt lähteneet miettimään, mitä tarpeita vuorovaikutuksen kentällä on ja mitä menetelmiä vuorovaikutukseen on käytettävissä. Pääsemme hyvin jatkamaan tästä, kun on sopiva aika ja paljon sisällöllisiä tuloksia.

Tutkimusta vaikuttavuuden edistämiseksi

[Aarikka-Stenroos, Leena & Ranta, Valtteri \(2019\). Business catalysts for the Circular Economy innovations.](#)

[Halonen, Niilo & Seppänen, Marko \(2019\). Eco-Industrial Parks.](#)

[Kaipainen, Jenni; Aarikka-Stenroos, Leena & Ranta, Valtteri \(2020\). Strategic Renewal Process towards Environmental Sustainability – A Longitudinal Case.](#)

[Koistinen, Katariina \(2019\). Actors In Sustainability Transitions.](#)

[Koistinen, Katariina; Teerikangas, Satu; Mikkilä, Mirja & Linnanen, Lassi \(2019\). Active sustainability actors: A life course approach.](#)

[Kämäräinen, Hanna \(2020\). Circular economy in Finland: Perceptions from the textile industry.](#)

[Laaksonen, Mirka \(2020\). Tunteet ja niiden hallinta ympäristövastuutyössä.](#)

[Lehtimäki, Hanna; Piispanen, Ville-Veikko & Sengupta, Subhanjan \(2020\). Social Entrepreneurship as a Cluster Concept: Is a Cricket Farming Start-Up a social enterprise?](#)

[Mikkilä, Mirja; Koistinen, Katariina; Kuokkanen, Anna; Levänen, Jarkko & Linnanen, Lassi \(2020\). Acceptability of Operations.](#)

[Niemi, Larissa \(2019\). Yritysvastuu yksityisellä, julkisella ja kolmannella sektorilla: Yritysvastuuasiantuntijoiden näkemyksiä yritysvastuun edistäjistä.](#)

[Ranta, Valtteri; Keränen, Joonas & Aarikka-Stenroos, Leena \(2020\). How B2B suppliers articulate customer value propositions in the circular economy: Four innovation-driven value creation logics](#)

[Tapaninaho, Riikka & Kujala, Johanna \(2019\). Stakeholder value creation: Legitimizing business sustainability.](#)

[Uusikartano, Jarmo \(2019\). Circular economy center: a concept for sustainable innovative constitutions.](#)

[Väisänen, Juha-Matti, Ranta, Valtteri & Aarikka-Stenroos, Leena \(2019\). Enabling Circular Economy with Software: A Multi-level Approach to Benefits, Requirements and Barriers.](#)

Hankkeemme on osa STN:n Kestävän kasvun avaimet -ohjelmaa, jossa kehitetään ratkaisuja siihen, miten yhteiskunta, yhteisöt ja yksilöt pystyvät entistä paremmin hyödyntämään, kehittämään ja yhdistämään resurssejaan ja voimavarojaan uusilla ja kestävillä tavoilla.